

Boeken & praatjes, Letters en laatjes.

Titel: Monkie

Illustraties: Dieter Schubert

Thema: (Knuffel) Dieren / Vriendschap/ Gevoelens

Het verhaal gaat over een jongen en zijn onafscheidelijke knuffel. Samen met zijn moeder gaat hij achterop de fiets, met zijn aap, eendjes voeren in het park. Als begint het te regenen gaan ze vlug naar huis terug. Onderweg verliest hij Monkie, zijn aap. Thuis gekomen merkt hij dat hij zijn knuffel niet meer heeft en ze gaan terug om hem te zoeken. Een muizenfamilie heeft zich ondertussen al over hem ontfermd en mee genomen naar hun hol.

Als de muizen gevaar lopen omdat een egel in de buurt is, duwen ze de aap voor de opening van hun hol. De egel neemt hem vervolgens mee. De kleine egeltjes vinden het een leuk speeltje. Als een ekster op zijn beurt het op de kleine egeltjes gemunt heeft, geven ze hem de aap mee. De ekster neemt hem mee naar zijn nest, maar daar valt hij uit. Hij belandt in het water, daar wordt hij opgevist door de poppendokter. Die neemt hem mee naar zijn huis. Hij maakt hem schoon, naait hem weer aan elkaar, en zet hem in de etalage van zijn winkel. Daar wordt hij tenslotte opgemerkt door de jongen die hem blij weer mee naar huis kan nemen.

Het boek bevat geen geschreven tekst. De tekeningen spreken voor zich. Het is een boek om steeds weer opnieuw te bekijken. Heel sterk zijn de details die vooral door herhaling pas ontdekt zullen worden. De eerste en de laatste pagina zijn hetzelfde en geven een totaal overzicht van de omgeving waarin het verhaal zich afspeelt. Alle jaargetijden komen voorbij.

Het boek past prima bij het thema van de kinderboekenweek 2010.

Het verbeelden van verhalen staat centraal in de Kinderboekenweek 2010. Dit onder het motto: De Grote Tekententoonstelling - beeldtaal in kinderboeken. Illustraties hebben veel boekenhelden een gezicht gegeven.

Van oudsher is er in de kinderliteratuur een grote rol weggelegd voor illustraties. Beelden voegen een aspect toe aan de tekst en geven een extra prikkel aan de fantasie van kinderen. Vooral bij prentenboeken werken de auteur en illustrator nauw samen. In sommige kinderboeken spreken de beelden zo voor zich dat ze het verhaal zelf vertellen.

Introductie activiteit.

Doel:

- De kinderen maken kennis met het kastje: Boeken en praatjes, letters en laatjes
- De kinderen kunnen aan de hand van de titel van het boek een voorspelling doen over de inhoud.
- De leerlingen weten dat het over boeken en letters gaat als ze met dit kastje werken.

Inhoud activiteit:

De kinderen zitten in de kring.

De leerkracht zet het kastje op een centrale plaats.

Het kastje wordt bekeken.

- Wat zou het zijn?
- Welke tekeningen / pictogrammen zie je?
- Wat zit er in?
- Wat hoort erop de standaard te staan?

De leerkracht vertelt dat er een nieuw kastje in de klas staat dat de naam heeft:

"Boeken en praatjes, letters en laatjes".

Als je goed naar deze naam luistert dan weet je ook wat we gaan doen.

Luister nog maar eens goed: "Boeken en praatjes, letters en laatjes"

We gaan een boekje lezen en daarna gaan we steeds een ander laatje open maken en er een praatje of spelletje mee doen.

Boeken & praatjes, Letters en laatjes.

Tussendoel 1: Boekoriëntatie.

boekenstandaard

Doel:

- De leerlingen kunnen na afloop van de boekoriëntatie de titel van het verhaal aanwijzen.
- De kinderen kunnen aan de hand van de tekeningen op de voorkant van het boek, een voorspelling maken van de inhoud van het boek.
- De kinderen weten dat het boek van voren naar achteren wordt gelezen.

Inhoud activiteit:

De leerkracht vertelt dat ze een boek heeft meegenomen.

- Kijk eens goed naar de tekening op de voorkant van het boek, "Waar zou het boek over gaan"?
- We beginnen aan de voorkant.
Als het verhaal uit is kijk ik naar de achterkant. Welke tekening zie je daar?
- Op de voorkant van het boek staan letters. Dat noemen we de titel van het boek.
De leerkracht leest de titel voor:

“ Monkie”

Dit wordt ondersteund door het pictogram van een aap.

- Als ze dit heeft gedaan komt de praatpop tevoorschijn. (aap)
De juf vraagt aan de pop wie hij is.
- De aap zegt dat hij Monkie is, en dat het boek over hem en zijn vriend gaat.

Er wordt een begin gemaakt met het verhaal schema.

Op de flap wordt het woord "wie" geschreven. Daarachter het woord "Monkie de aap" met pictogram.

De juf zegt dat ze nu erg benieuwd is geworden naar het boek en dat ze het wil gaan voorlezen, maar... ze kan het verhaal niet voorlezen, want er staan geen woorden in het boek.

Samen met de kinderen worden oplossingen bedacht, kun je een verhaal zonder woorden ook vertellen? Weet je dan toch waar het over gaat?

Tussendoel 2: Verhaalbegrip

laatje 2

Bij het voorlezen past de grote la met het symbool.

De la wordt open gemaakt.

Bij herhaald "voorlezen" kunnen de voorwerpen gebruikt worden.

In de la liggen een eend, een paraplu, een muis, een egel, een vogel, een vis, een vishengel een naald en een draad.

Dieren die eventueel niet in het laatje passen liggen er naast.

Doel:

- De kinderen kunnen voorspellingen doen over het verloop van het verhaal.

Inhoud activiteit :

De spullen uit de grote la worden bekeken.

Er zitten ook plaatjes in. Het zijn de afbeeldingen uit het boek die gekopieerd en gelamineerd zijn. Ze gaan allemaal over het boek. Enkele plaatjes worden bekeken en dan even aan de kant gelegd. De spullen die in de hoek staan en te groot zijn voor het kastje, worden ook genoemd. (Bijvoorbeeld de bolderkar, een driewieler, een vishengel, spullen van de poppendokter.

Vervolgens wordt het boek "voorgelezen". De attributen bieden hierbij een ondersteunende rol.

Op het moment dat er een probleem is, wordt samen naar een oplossing gezocht. Hoe gaat het verhaal verder? Het verhaal kan de eerste keer ook stoppen nadat Monkie door de poppendokter uit het water is gehaald. Het zou een goede afloop kunnen zijn.

De laatste onderbreking is het zoeken naar een goed einde van het verhaal.

Het verhaal kan meerdere keren worden voorgelezen, op verschillende tijdstippen.

Navertellen van het verhaal m.b.v. afbeeldingen.

Doel:

- De kinderen kunnen de verhaallijn globaal na vertellen aan de hand van de afbeeldingen.

Activiteit:

Alle voor het verhaal belangrijke afbeeldingen worden gekopieerd en gelamineerd.

Eén kind opent de lade en de afbeeldingen worden bekeken.

De leerkracht selecteert een aantal, of alle afbeeldingen en vraagt aan een kind of meerdere kinderen om met deze afbeeldingen in de goede volgorde van het verhaal te leggen.

Daarna wordt er gekeken of het kind m.b.v. deze plaatjes in goede volgorde het verhaal kan navertellen.

Afhankelijk van het kind en de groep kan het aantal afbeeldingen uitgebreid worden en kan het verhaal gedetailleerder omschreven worden.

Navertellen van het verhaal m.b.v. materiaal.

Doel:

- De kinderen breiden hun woordenschat uit door de voorwerpen te gebruiken en herhaald te benoemen.

Activiteit:

Eén kind opent de lade en de voorwerpen worden benoemd.

(Monkie, de aap, een eendje, een paraplu, een muis, een egel, een vogel, glinsterende voorwerpen in het nest, een vis, een hengel, reparatie set van de poppendokter.

De leerkracht selecteert een aantal voorwerpen en vraagt aan de leerlingen om met deze voorwerpen de goede volgorde van het verhaal te leggen.

Daarna wordt er gekeken of de kinderen het verhaal kunnen navertellen.

Afhankelijk van het kind en de groep kan het aantal voorwerpen uitgebreid worden en kan het verhaal gedetailleerder verteld worden.

Tussendoel 3: Functies van geschreven taal

Laatje 3

Doel:

- Kinderen weten dat geschreven taal een communicatief doel heeft.
- De kinderen weten dat symbolen verwijzen naar woorden.
- kinderen weten dat gesproken woorden permanent kunnen worden vastgelegd op papier.
- Kinderen weten wat het verschil is tussen lezen en schrijven.

In dit boek staat geen geschreven tekst.

Activiteit:

- Op een flap heeft de leerkracht een pictogram “aap” en de “wie” vraag geschreven.
- De overige pictogrammen worden besproken en ingevuld op de flap.

Op deze manier kan het verhaalschema in kaart worden gebracht.

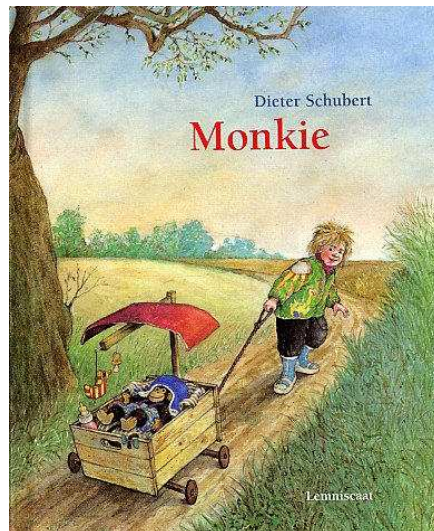
In eerste instantie kunnen de volgende vragen worden gesteld:

- wie; over wie gaat het verhaal ?
- waar speelt het verhaal zich af?
- begin; wat kun je vertellen over het begin van het verhaal?
- afloop; hoe loopt het verhaal af?

Deze vragen kunnen uitgebreid worden.

Na afloop kan een kind aan de hand van de pictogrammen, woorden en de eigen gemaakte tekeningen de verhaallijn verwoorden.

Deze flap, met het verhaalschema moet een centrale plek krijgen, binnen het thema.

Boeken & praatjes, Letters en laatjes.

Keuzeactiviteit: functies van geschreven taal.

Doel:

- de leerlingen ervaren dat je iets kunt leren door te lezen
- de leerlingen leren dat je m.b.v. letters en tekeningen werkschema's kunt maken.
- de leerlingen ervaren dat werkschema's je helpen bij het uitvoeren van activiteiten.

Activiteiten.

In het laatje zit algemene informatie die te maken heeft met het boek.
Deze informatie kan worden voorgelezen.

De vriendschap tussen een jongen en zijn lievelings knuffel staat centraal in dit boek.
De meeste kinderen zullen uit eigen ervaring kunnen vertellen over hun knuffeldieren.
In oktober is het bij uitstek geschikt om te gebruiken binnen het themaierendag.
Naast de knuffel aap Monkie, en de jongen, spelen ook andere dieren een rol in het boek.

Er kan informatie worden gezocht over **muizen**, hun gedrag, hun hol, voedsel en natuurlijke vijanden. Ook over **egels** is voldoende informatie te vinden.

De **ekster** is een vogel die kinderen snel kunnen herkennen aan zijn wit / zwarte veren. Zijn gedrag spreekt kinderen aan. (Het verzamelen van glinsterende dingen)

De "dokter" biedt mogelijkheden om zelf een hoek in te richten waar kinderen hun versleten knuffels "beter" kunnen maken.

Hierbij kunnen werk schema's gemaakt worden.

Maak een stappenplan wat door de kinderen "gelezen" kan worden.
(Zie ook laatje 3 relatie gesproken en geschreven taal)

- Pak een naald

- Pak een draad

- Haal de draad door het oog van de naald

- Maak een knoop aan het uiteinde van de draad

Het verhaal speelt zich af op een herfst / winter dag, maar naar mate het verhaal vordert, begint ook het voorjaar en de zomer. Het past dus bij alle seizoenen.

Het rode kruis op het huis van de poppendokter geeft aan dat hier een “dokter” woont. Praat met de kinderen over dit pictogram en laat hun vertellen waar ze dit vaker gezien hebben.

Besteed ook aandacht aan eerste en de laatste pagina.
Hoe langer kinderen naar de tekening kijken, hoe meer ze over het verhaal terug kunnen vinden.

Woordenschat als zodanig maakt geen deel uit van het dyslexie protocol.
Toch is woordenschat dé sleutel voor schoolsucces en onlosmakelijk verbonden met taal.
Vandaar dat we deze woordenlijst hebben opgenomen in ons leeskastje.
De woorden komen steeds terug in de verschillende activiteiten. Herhaling is noodzakelijk om woorden te laten beklijven.

Woordenschat:

Zelfstandige naamwoorden	Werkwoorden	Begrippen
de bolderkar	rijden	voorop - achterop
de jongen	trekken	hoog - laag
de aap	sturen	licht - donker
de driewieler	trappen	drijven - zinken
de fiets	voeren	los -vast
de muts	huilen	
de sjaal	verliezen	
de wanten	afbreken (de staart)	
de laarzen	schommelen	
het fietsstoeltje	duwen	
de eend	mee nemen	
de snavel	springen	
donkere wolken	schrikken	
de regen	vliegen	
de paraplu	vallen	
het muizenhol	zwemmen	Gevoelens
de muis	vissen (vangen)	koud en nat
de egel	naaien	verdrietig
de stekels	repareren	bang
de ekster	wassen	blij
de vis	drogen	dankbaar
de vishengel		

de dobber		
de haak		
de poppendokter		
de sleutel		
het slot		
de deur		
het raam		
de etalage		
de naald		
de draad		
de schaar		
de föhn		
de slee		
de sneeuw		

In de informatie la zijn deze voorwerpen terug te vinden.
Dit kan concreet zijn, "echte" voorwerpen, maar ook in de vorm van afbeeldingen.
Deze voorwerpen of plaatjes krijgen een vaste plaats in de klas en worden dagelijks meerdere malen herhaald benoemd.
Er kan gebruik gemaakt worden van een woordspin, of een woorden parachute.

De parachute geeft een hiërarchische relatie weer.
Voorbeeld:
Het woord "dier" hangt boven aan de parachute.
Daaronder hangen een aap, muis, egel, ekster, eend en een vis.

De woordspin.
Het thema woord komt in het midden, andere woorden hangen er omheen.
Voorbeeld: Het woord "poppendokter" komt in het midden. Daaromheen alles wat je nodig hebt om poppen te repareren.

Boeken & praatjes,
Letters en laatjes.

Tussendoel 4: Relatie tussen gesproken en geschreven taal

Laatje 4

Doel :

- De kinderen weten dat ze het versje dat ze horen ook kunnen opschrijven;
- Geschreven woorden kunnen worden uitgesproken;
- Kinderen kunnen tekeningen maken bij woorden waardoor ze het versje kunnen "lezen";
- Kinderen kunnen woorden als globale eenheden lezen en schrijven. (eigen naam, voor het kind belangrijke personen, logo's)

Activiteit :

Als een kind dit laatje wil open maken, wijs dan kort even op het pictogram.
Wat zie je? Wat zou je moeten gaan doen?

In het laatje ligt een briefje. Wat zou er op staan? Kun je al een woord lezen?

Mijn knuffelaartje

Ik kan je echt niet missen, mijn liefste knuffelbeest.
Want van alle dingen houd ik van jou het meest.
Soms moet ik even zoeken, dan lig je goed verstopt,
In een donker hoekje tussen prulletjes gepropt.
Soms, heel soms als ik even niet heb opgelet.
Lig jij nog lekker warm, in mijn eigen bed.
En soms, dat klinkt heel gek,
Tovert papa jou, zomaar uit mijn nek!
En soms, ja soms dan mag je mee,
Op vakantie naar de zee!
Soms ben je dan een beetje bang maar ook weer heel erg blij,
Dat je niet alleen moest gaan, maar met mij er bij!
Soms lief knuffeltje, heel, héél soms, ben ik wel eens boos.
Toen je laatst ondeugend was, stopte ik je in een doos.
Daar moest je even blijven zitten, maar na een hele tijd...
Was ik opeens mijn beste vriend, mijn knuffelaartje kwijt!

Karina Wetzelaer

Gezamenlijk wordt dit versje meerdere keren beluisterd.

“Het zou handig zijn als we dit kunnen opschrijven op een flap. Dan kunnen we het versje horen, maar ook zien. We luisteren nu steeds naar één zin. Eén kind helpt mij met het opschrijven van het gedicht, en herhaalt steeds de zin van het versje.

Als het hele versje opgeschreven is, gaan we tekeningen / picto's maken bij de woorden die je veel hoort / ziet.

Eventueel kan op het laatst het versje opgezegd worden waarbij de leerkracht de woorden aanwijst die gesproken worden. Kloppen de tekeningen ?

Het versje kan ook door kinderen worden nagespeeld.

Boeken & praatjes,
Letters en laatjes

Tussendoel 5: Taalbewustzijn (Fonologisch bewustzijn)

Laatje 5 (oor)

Doel:

- Kinderen kunnen woorden en zinnen onderscheiden;
- Kinderen kunnen onderscheid maken tussen vorm en betekenis van woorden; (Objectivatie)
- Kinderen kunnen woorden in klankgroepen verdelen;
- Kinderen kunnen spelen met klankpatronen. (rijm)

Activiteit 1: Werken met het versje:

vervolgactiviteit

Doel :

- de kinderen kunnen samen het versje opzeggen.
- twee kinderen kunnen dit ook alleen.
- de kinderen zijn in staat om eindrijm te herkennen.
- de kinderen kunnen zelf rijmwoorden maken.

Als dit laatje open wordt gemaakt, treffen de kinderen hierin het versje aan.
Dit versje wordt gezamenlijk nog eens gelezen.

Vervolgens vraagt de leerkracht of de kinderen woordjes horen die rijmen.

De rijmwoorden worden opgezocht op de flap en nogmaals genoteerd.

Wat zien jullie bij deze woorden ?

Rijmwoorden hebben dezelfde letters op het einde. (eindrijm)

Geef aan dat de T ende D anders uitzien, maar hetzelfde klinken.

knuffelbeest	/	meest
verstopt	/	gepropt
opgelet	/	bed
gek	/	nek
mee	/	zee
blij	/	bij
boos	/	doos
tijd	/	kwijt

Deze woorden worden onder elkaar genoteerd. Telkens wordt gekeken of er dezelfde letters zijn en waar die staan. "tijd" en "kwijt" klinken hetzelfde, maar zien niet hetzelfde uit.

Activiteit 2: Rijmen (eindrijm)

Doel:

- rijmzinnen kunnen afmaken.
- spelen met klankpatronen

De zin wordt langzaam voorgelezen. Het laatste woord moeten de kinderen aanvullen.
Dit kan in de grote en in de kleine kring gebeuren.

Monkie, mijn lieve knuffel aap , moet naar bed voor zijn middag	(slaap)
Hij slaapt als een roos , in zijn eigen kartonnen	(doos)
Van de kou voel ik helemaal niets , warm ingepakt bij mama achterop de	(fiets)
Dat kleine eendje houdt van grappen , en wil in Monkies staartje	(happen)
Die donkere wolk, dat is niet pluis , kom we gaan weer snel naar	(huis)
Even laat ik Monkie los , en hij blijft achter in het	(bos)
Door de regen vlug vlug vlug , lopen we naar het bos	(terug)
Maar de muizen hebben lol , en slepen Monkie naar hun	(hol)
En dan opeens, met een flinke ruk , is zomaar Monkies staartje	(stuk)
Vader egel is op jacht , en sluipt door het bos héél	(zacht)
Ziet hij daar een kleine muis ? Wat een geluk, de hele familie is	(thuis)
Maar voordat hij in een muisje kan happen , heeft hij die arme Monkie te	(pakken)
Egel neemt die vreemde muis , op zijn stekels mee naar	(huis)
De kleine egeltjes vallen in slaap , met hun nieuwe knuffel	(aap)
De kleintjes zullen zich niet vervelen , als ze met hun aapje	(spelen)
Dan komt ekster, die stoute dief , wat hij doet is echt niet	(lief)
Dat oog, dat bewaar ik bij de rest , de aap, die gooi ik uit mijn	(nest)
Bij de eendjes met veel gesnater , verdwijnt het aapje in het	(water)
De visser aan de water kant , pakt kleine Monkie in zijn	(hand)
Kom jij maar met mij mee naar huis, ik heb een poppen zie...	(ziekenhuis)
Met naald en draad en schaar , naai ik jou staart weer aan	(elkaar)
Een paar dagen in een bedje slapen , dat is goed voor zieke	(apen)
Nu je eigen broek nog aan , en dan mag je in de etalage	(staan)
Daar komt mijn vriendje op de slee , gelukkig mag ik weer met hem	(mee)

Rijmwoorden zoeken op :

doos	koud	schommel	oog	naald
jas	plas	knoop	vis	beer
aap	huil	prik	haak	bed
staart	zoek	nest	huis	broek
fiets	hol	poot	schaar	paard

Activiteit 3: zinnen opdelen in woorden.

Doel :

- de kinderen kunnen zinnen opdelen in woorden;
- de kinderen kunnen aangeven hoeveel voetstappen / woorden er zijn met behulp van materiaal. Bij dit boek kunnen de blokjes gebruikt worden, maar bijvoorbeeld ook gekleurde knopen.

De zinnen van vier en vijf woorden zijn meer geschikt voor groep 1 leerlingen.

De langere zinnen kunnen door de groep 2 leerlingen gedaan worden.

Bepalend hiervoor is echter de ontwikkeling van het kind en niet de groep waar het in zit.

Lange en korte zinnen kunnen aangegeven worden.

Let op het neerleggen van de blokjes (poezenbrokjes).

Hanteren ze de leesrichting, gaan ze geordend te werk?

Aap is lief

Aap ligt in zijn bed

Hij mag mee op de fiets

De eend hapt naar zijn staart

Niet doen eend!

Aap valt in een plas

Waar is aap nu?

Ik zoek in het bos naar aap.

Aap ligt in het hol.

Oei, de staart is stuk!

Duw de aap door de deur!

Wat een raar beest!

Die neem ik mee!

Ik draag de aap op mijn rug.

Ik spring op de buik van de aap.

Ga weg, die aap is voor mij.

Ik pik in zijn oog!

Geen vis maar een aap aan mijn haak!

Activiteit 4: Woorden in klankgroepen verdelen.

De leerkracht zegt het woord in één keer, aan elkaar

Elke klankgroep krijgt een tik met de bijl, of... voor elk stukje een knoop leggen.

Een andere manier is het verbinden van lettergrepen tot woorden.

De leerkracht zegt het woord in stukjes, de kinderen maken er één woord van.

fiet / sen	pa / ra / plu	o / ver / bre / ken
sla / pen	ach / ter / op	re / gen / wol / ken
voe / ren	schom / me / len	tram / po / li / ne
een / den	roof / vo / gel	pop / pen / dok / ter
wol / ken	wa / ter / kant	e / ta / la / ge
re / gen	vis / hen / gel	o / ver / ste / ken
val / len	zie / ken / huis	ach / ter / blij / ven
hui / len	naai / ga / ren	
zoe / ken		
sle / pen		
spe / len		
hen / gel		
dob / ber		

Boeken & praatjes,
Letters en laatjes.

Keuzeactiviteit: Taalbewustzijn (fonemisch bewustzijn) Laatje 5 (Plakselpotje en bijl)

Doel:

- Kinderen herkennen begin rijm en kunnen hier ook mee spelen.

Activiteit 1: sorteren van woorden op beginrijm

Doel :

- de kinderen zijn in staat om beginrijm te herkennen in langgerekte woorden
- de kinderen kunnen woorden herkennen die een andere beginletter hebben
- de kinderen kunnen zelf woorden bedenken met deze beginrijm.

Activiteit :

In dit laatje ligt een briefje waarop woorden staan. Dit zijn de woorden die horen bij het verhaal . De juf vertelt dat ze woordjes gaat oplezen : "jullie moeten goed naar deze woordjes luisteren. Kunnen jullie vertellen waarom deze bij elkaar horen?"

De leerkracht praat met een langgerekte beginklank.

f...iets	f...ijn	f...link	f...ris	f..öhn
g...aan	g...auw	g...rap	g...rijs	g...ans
h...uis	h...aast	h...aar	h...oog	h...elp
l...ief	l..euk	l...auw	l...aag	l...oop
m...uis	m...onkie	m...is	m...ama	m...oe
r...egen	r...aam	r...over	r...ust	r...uw
s...toel	s...chaar	s...lee	s...taart	s...peld
v...is	v...eer	v...ogel	v... acht	v...el
w...ater	w...eg	w...as	w...acht	w...aar
b...oom	b...oos	b...ang	b...roek	b...ril
k...noop	k...ruis	k...am	k...ever	k...wijt
n...aar	n...aast	n...est	n...aald	n...aai
d...obber	d...eur	d...okter	d...raad	d...roog
t...rap	t...rek	t...ussen	t...raan	t...ak

Ter controle kunnen de woorden op de flap geschreven worden. Kinderen zien dan dat de letters niet alleen hetzelfde klinken, maar ook hetzelfde uitzien.

Verdere mogelijkheden zijn:

- Bedenk nog een woord met dezelfde beginletter.
Schrijf deze woorden ook op de flap erbij.
 - Welk woord hoort er niet bij? (Zet tussen drie dezelfde woorden één woord met een andere beginklank.
 - Zijn er in de klas ook kinderen die dezelfde letter vooraan hebben in hun naam. Ook andere namen kunnen op de flap genoteerd worden zodat de kinderen overeenkomsten gaan zien.

De A B C muur kan bij deze activiteit geïntroduceerd / uitgebreid worden.

In het laatje kunnen ook losse kaartjes met afbeeldingen gelegd worden die op beginklank gesorteerd moeten worden.

Activiteit 2: Hakken en plakken.

Eén kind maakt het laatje open haalt er het kaartje met de zinnen uit.
De leerkracht zegt de zin, en één woord zegt ze in stukjes.

Doel :

- de kinderen kunnen losse klanken samenvoegen tot een woord, waarbij de zin een ondersteunende rol biedt.

Monkie ligt in de	d	oo	s		
Bij mama achterop de	f	ie	t	s	
Eendjes voeren in het	p	a	r	k	
Het eendje bijt in mijn	s	t	aa	r	t
Ik zie een donkere	w	o	l	k	
Monkie is	w	e	g		
Mijn staart is	l	o	s		
Ik neem de aap mee naar mijn	n	e	s	t	
Aan mijn hengel hangt geen	v	i	s		
Ik steek de sleutel in het	s	l	o	t	
Ik was de aap in een	t	ei	l		
Dan moet Monkie naar	b	e	d		

Een vervolg activiteit hierop kan zijn: alleen het losse woord herkennen.

De leerkracht zegt naar eigen keuze het hele woord en het kind hakt de letters, of de leerkracht zegt de losse letters en het kind herkent het hele woord. (Analyse en synthese)

s	l	ee		n	e	s	t
b	r	oe	k	oo	g		
n	aa	l	d	p	oo	t	
d	r	aa	d	p	r	i	k
sch	aa	r		s	l	aa	p
d	r	oo	g	s	t	aa	r t
v	i	s		z	oe	k	
r	aa	m		h	ui	l	
h	aa	k		p	l	a	s
t	r	aa	n	k	a	r	

Boeken & praatjes, Letters en laatjes.

Tussendoel 6: Alfabetisch principe

Doel:

- Woorden zijn opgebouwd uit klanken, letters corresponderen met die klanken. De foneem / grafeem koppeling.
- Kinderen kunnen voor hen nieuwe woorden door deze koppeling lezen en schrijven.

Activiteit: zoem zoem de letterbij, maakt ons blij.

Doel :

- de kinderen maken kennis met zoem zoem de letterbij die erg van letters houdt.
- de kinderen kunnen de letter **m** herkennen tussen andere letters.
- de kinderen kunnen de positie van de letter aangeven in een woord dat visueel wordt aangeboden.
- de kinderen kunnen de positie van de letter aangeven in een woord dat auditief wordt aangeboden.
- de kinderen kunnen woorden benoemen met deze letter.

Activiteit :

Als een leerling laatje 6 wil openmaken klinkt er gezoem. Met z'n allen luisteren we naar het geluid. "Waar komt het toch vandaan ?" In het laatje ligt een bijtje. "Ik ben zoem, zoem", zegt de bij en ik heb erge honger. De juf wil hem honing geven, maar de bij lust dit niet.

"Ik lust alleen maar letters", en daarom zegt hij:

"Ik ben Zoem, zoem de letterbij en ik maak kinderen blij !"

Zoem zoem vliegt door de klas op zoek naar letters. De kinderen helpen hem erbij en wijzen letters aan. Zoem zoem, kan moeilijk beslissen welke letter hij vandaag eens wil proeven. Uiteindelijk vliegt hij terug naar zijn laatje en vindt daarin de letter **m**. Hij besluit om deze letter te proeven, maar eerst moeten de kinderen hem helpen.

- wie weet hoe deze letter heet?
- wie heeft deze letter al eens gezien?
- zie je deze letter op het boek?
- wie heeft deze letter in zijn naam?

Zoem, zoem snoept van alle letters **m** een beetje.

Als hij zijn buikje vol heeft, gaat hij lekker slapen in zijn letterlaatje.

Vervolgactiviteiten:

- De lettermuur:

Tijdens het werken kunnen kinderen tekeningen maken of plaatjes uitknippen van woorden met een **m**. Deze tekeningen krijgen een plaatsje bij de letter s van de lettermuur.

- Schrijf/stempelhoek: Bij plaatjes van een aap (monkie) woorden stempelen, en andere plaatjes met een "m" zoeken. (maan, muis, mama, man, mes, mat.)